

TEPAV PERAKENDE GÜVEN ENDEKSİ (TEPE)

Doç.Dr.Mehmet Emin Altundemir¹

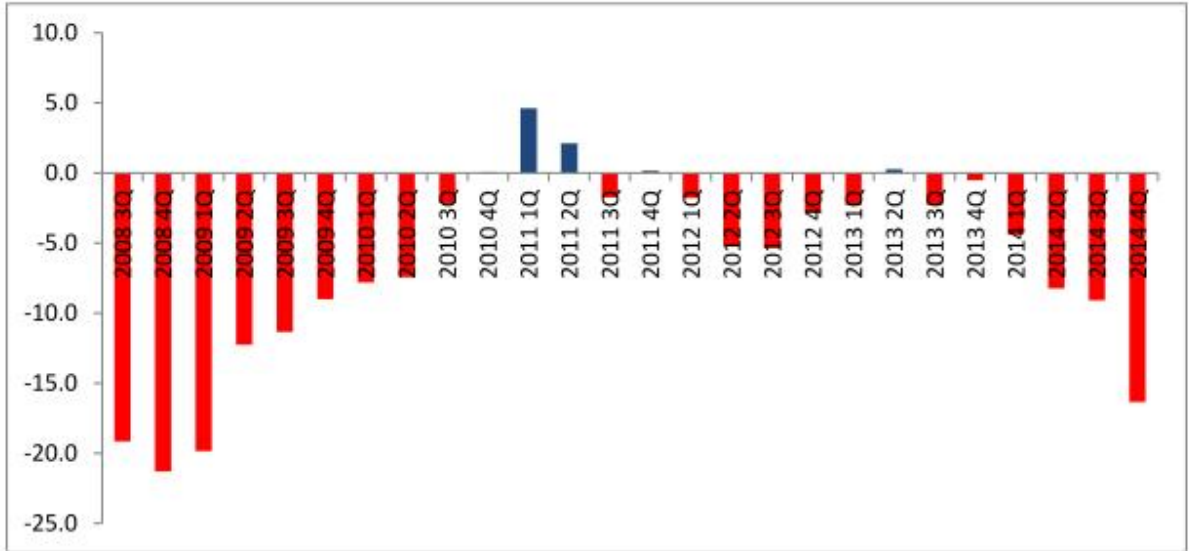
Sakarya Akademik Danışmanı

Türkiye'nin en kapsamlı perakende sektörü anketi olan TEPAV-Perakende Anketi'nin (TEPE) sonuçları, Aralık 2009'dan itibaren TEPAV'ın internet sayfasında kamuoyuyla paylaşılmaktadır. Nisan 2011'den itibaren TEPE verileri mevsimsellikten arındırılmış ve arındırılmamış seriler olarak açıklanmaktadır.

Mayıs 2008'den bu yana her ay düzenli olarak yapılan anket çalışmalarında Mayıs 2008-Nisan 2011 döneminde anketlerin tamamı yüzyüze, Mayıs-Aralık 2011 döneminde anketlerin 98'i telefonla, 402'i yüzyüze, Ocak-Aralık 2012 döneminde anketlerin 125'i telefonla, 375'i yüzyüze, Ocak-Aralık 2013 döneminde anketlerin 147'si telefonla, 353'ü yüzyüze olarak uygulanmıştır. Ocak 2014'ten itibaren anketlerin tamamı telefon ile uygulanmaktadır.

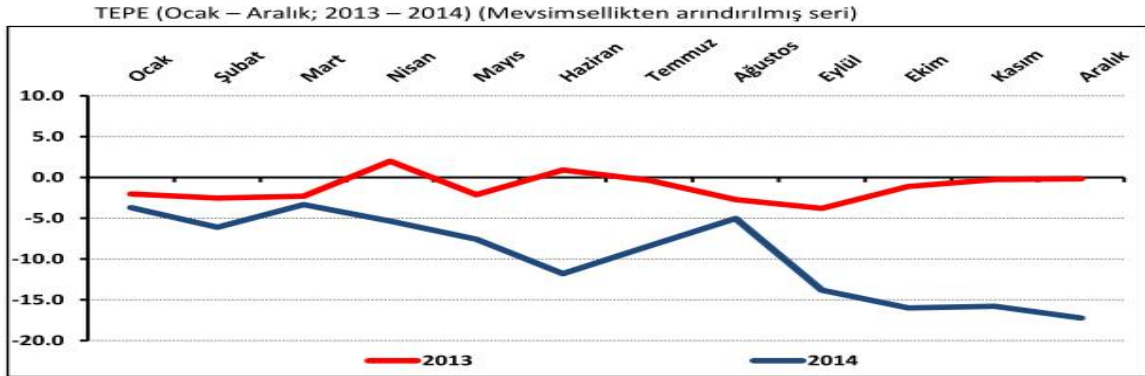
TEPE, Aralık 2014'te bir önceki aya ve geçen yıla göre düştü ve 2014 yılını düşerek tamamladı. TEPE'nin 2013 yılı ortalaması -1,2 puan iken, 2014 yılı ortalaması -9,5 puan oldu. Perakende sektörü için 2014 yılının 2013 yılından daha kötü bir yıl olduğunu söylemek mümkün.

Şekil-1. TEPE (Çeyreklik Dönemler; 2008 – 2014) (Mevsimsellikten arındırılmış seri)

¹ Sakarya Üniversitesi İİBF Öğretim Üyesi
Cep: 0 506 627 3355 e-posta: altundemir@sakarya.edu.tr

TEPE'nin 2014 yılında, tüm aylarda 2013 yılının altında değerler aldığı görüldü. TEPE'nin 2013 yılı ortalaması -1,2 puan iken, 2014 yılı ortalaması -9,5 puan oldu. Perakende sektörünün 2014 yılında 2013 yılına göre daha kötü bir performans gösterdiği söylenebilir.

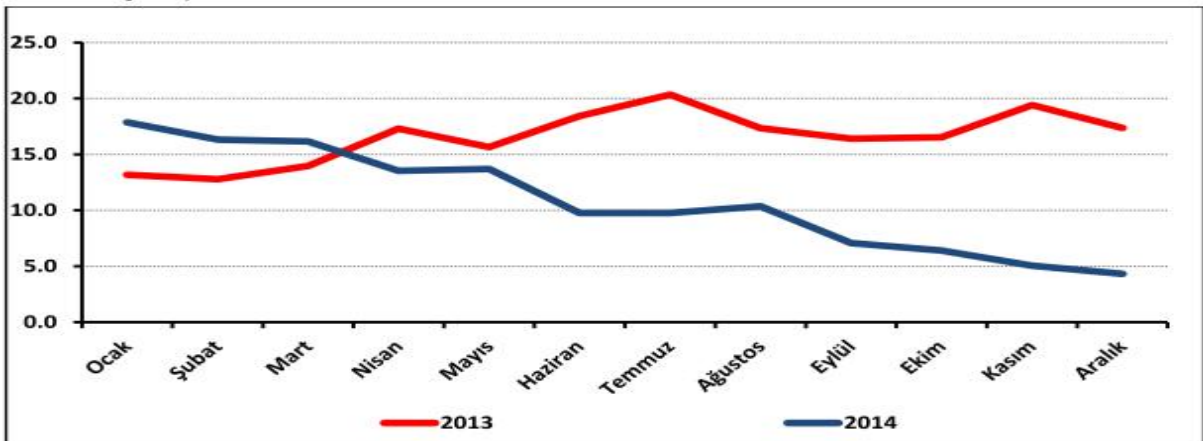

%	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2012	-2,4	-0,8	-2,1	-6,8	-2,7	-5,8	-5,7	-7,4	-3,0	-1,7	-3,5	-3,2
2013	-2,0	-2,5	-2,3	2,0	-2,1	0,9	-0,4	-2,7	-3,8	-1,1	-0,3	-0,2
2014	-3,7	-6,1	-3,3	-5,4	-7,6	-11,8	-8,4	-5,0	-13,8	-16,0	-15,8	-17,2

2014 yılı perakendeciler için beklentilerin düştüğü bir yıl oldu:

Mevsimsellikten arındırılmış önümüzdeki 3 aya ilişkin satış beklentisi değerlerine 2014 ve 2013 yılları itibari ile bakıldığında, 2014 yılı beklenti değerleri ocak, şubat ve mart aylarında 2013'ten yüksek değerler aldı. Diğer aylarda ise 2014 yılı değerleri 2013 yılı değerinin altında kaldı. Önümüzdeki 3 aya ilişkin satış beklentilerinin 2013 yılı ortalaması 16,6 puan iken, 2014 yılı ortalaması 10,9 puan oldu.

Önümüzdeki 3 aya ilişkin satış beklentisi (Ocak – Aralık; 2013 – 2014) (Mevsimsellikten arındırılmış seri)

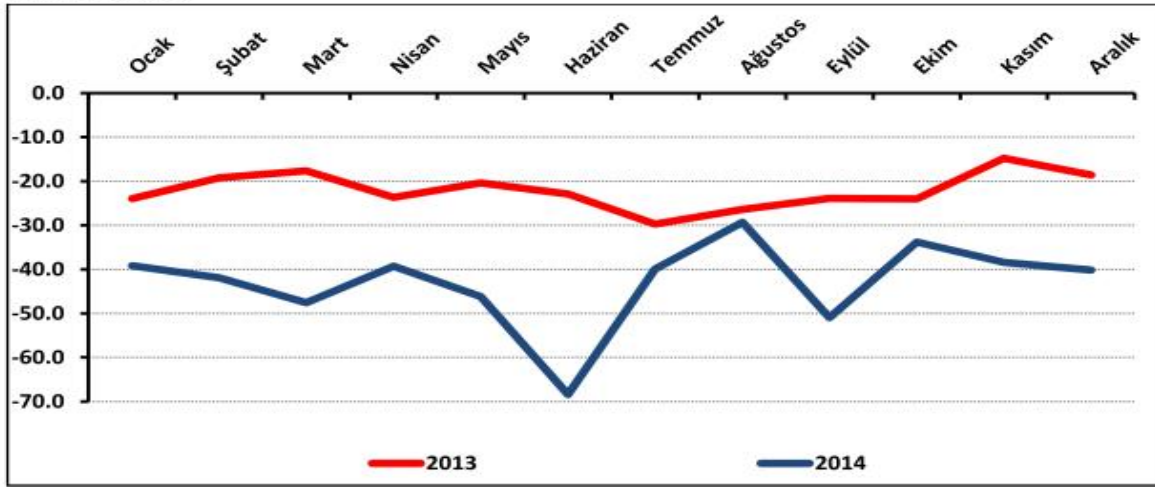
%	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2012	10,2	12,5	11,8	9,8	9,6	10,3	8,1	10,0	12,9	15,0	11,0	13,7
2013	13,2	12,8	14,0	17,3	15,7	18,4	20,3	17,3	16,4	16,5	19,4	17,4
2014	17,9	16,3	16,2	13,5	13,7	9,8	9,8	10,4	7,1	6,4	5,0	4,3

2014 yılında perakencilerin iş hacimleri 2013'e göre düştü:

Mevsimsellikten arındırılmış işlerin geçen yıla göre durumuna 2014 ve 2013 yılları itibari ile bakıldığında, 2014 yılı değerlerinin tüm aylarda 2013'ten düşük kaldığı görüldü. Geçen yıla göre işlerin durumu 2013 yılı ortalaması -22,1 puan iken, 2014 yılı ortalaması -42,9 puan oldu.

Çeyreklik dönemler bazında geçen yıla göre işlerin durumu incelendiğinde, 4 çeyreklik dönemde de 2014 yılı değerlerinin 2013 yılı değerinin altında kaldığı görüldü. Buna göre perakende sektörü için 2014 yılının 2013 yılına göre iş hacminin daha düşük olduğu bir yıl olduğunu söylemek mümkün.

İşlerin geçen yılın aynı dönemine göre durumu (Ocak – Aralık; 2013 – 2014) (Mevsimsellikten arındırılmış seri)

%	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2012	-31,1	-29,4	-27,0	-24,5	-24,7	-31,6	-29,2	-36,5	-20,7	-27,2	-31,5	-22,1
2013	-23,9	-19,2	-17,7	-23,6	-20,4	-22,9	-29,7	-26,4	-23,9	-24,0	-14,8	-18,6
2014	-39,1	-41,9	-47,6	-39,3	-46,2	-68,4	-40,0	-29,3	-51,0	-33,8	-38,4	-40,2

2014 Aralık'ta tüm alt sektörlerde düşüş yaşandı:

Geçen yılın aynı dönemine göre, tüm alt sektörlerde düşüş yaşandı. “Yiyecek, içecek ve tütün ürünleri”, “motorlu taşıtlar”, “tekstil, hazır giyim ve ayakkabı” ve “birden fazla türde ürün satan bakkal, market ve büyük mağazalar” sektörlerinde düşüş ortalama düşüştən daha az oldu. “Diğer” (akaryakıt istasyonu, eczane, parfümeri, nalbur, züccaciye, kırtasiye, vb.), “mobilya, aydınlatma ekipmanları ve ev içi kullanım ürünleri” ve “elektrikli ev aletleri, radyo ve televizyonlar” sektörlerindeki düşüş ortalama düşüştən daha fazla oldu. Geçen yıla göre en fazla düşüş “elektrikli ev aletleri, radyo ve televizyonlar” sektöründe gerçekleşti.

Alt sektör bazında TEPE'nin Aralık 2014'te geçen yılın aynı dönemine göre değişimi (puan)
(Mevsimsellikten arındırılmış)

